

# DOBROGEA JUNĂ

DOBROGEA DOBROGENILOR  
Director Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Redacția și Adresă: DOBROGEA, Str. Școlii, Nr. 25.  
Abonamentul de supliment cultural: un an 300 lei, 6 luni 150 lei.  
Poșta Aerliană și Institutul de poștă — Recenziile și scrisorile din țară.

## STAȚIUNILE BALNEARE

### In organizarea administrativă

O nouă reorganizare administrativă a țării se găsește în studiul comisiunilor parlamentare. Este a 5-a reformă în 13 ani dintre care reforma Argeșeană din 1921 a fost votată numai de către Senat iar reforma din 1929 a suferit atâtea modificări și paramodificări încât chiar autorii nemai recunoscându-și opera, au purces în 1933 la întocmirea unei altei reforme, rămasă în cartofanele diferitelor comisii. Este, incontestabil, un mare neajuns pentru progresul statului această nestabilitate și șovăială în organizarea sistemului nostru administrativ și aceasta printr-o reformă serioasă, amplu discutată, care să tindă seama de spiritul și moravurile tuturor ținturilor, tratate sub diferite regimuri, să aibă în vedere starea de fapt, realitatea. — un prețios izvor de documentare constituind observațiile celor ce, aplicând legile și de zi sunt în permanent contact cu nevoile populației. Această reformă ar urma să fie acceptată de toate partidele, astfel că, aplicându-se cu timp cât mai îndelungat, se va asigura liniștea dezvoltare a Statului Român, întregit, înfrățit, în fireștile-i solfere. Ceea ce pare a fi și în intenția d-lui ministru înțelept, care a vizitat pe toți șefii de partide, spre a-i pune în cunoștință cu principiile reformei în discuție.

Permite-vor interesele diferite lor partide a se cădea de acord asupra unei delimitate reforme administrative? Citați de mai sus și faptele din trecut ne dau dreptul să ne îndom. Ca atât mai bine, dacă vom fi deminziți de evenimente. Dar, nu eu sunt cel chemat a propune și determina schimbarea sistemului nostru de legiferare, deaceia să revin la chestiune.

O situație specială în organizarea administrativă a țării, o dețin stațiunile balneare și climatice, în număr de circa 100 (una sută), adică egal cu al comunelor urbane nereședințe.

Incontestabil, idealul este ca toate comunele, urbane și rurale, să progredizeze, căci prăpșirea acestora atrage în mod firesc prăpșirea țării. De progresul stațiunilor balneare însă, depinde în mare parte bunul renume al țării. Ele sunt cartea de vizită a României sau, mai corect, ele sunt vitrinele prin care străinii ne admiră darurile cu care Dumnezeu a fuzestrat pământul nostru. Știut este că, în ce privește calitățile terapeutice ale apelor noastre minerale și mai ales ale acelei miraculoase nămol de Techirghiol, stațiunile noastre sunt printre cele dintâi nu numai în Europa, dar în lumea întreagă. Dacă într-un oraș parecarea aspectul mai mult sau mai puțin urban interesează în deosebi pe localnici sau cel mult regiunea înconjurătoare, aspectul civilizată sau barbar al stațiunilor angajează în cel mai înalt grad, însuși prestigiul țării noastre. Este ușor de închipuit

impresia ce o resimte un străin atras de faima efectelor beneficătoare ale apelor sau nămolului, când, sosit într-o stațiune, face cunoștință cu vasteriile de praf, străzile nepavate, neilluminate, iar în loc de grădini publice admiră terenuri virane, decorate cu... bălării. Și doar astăzi mai ales a vem atâtea nevoie să dovedim că și noi, Românii, putem rivaliza în civilizație, cei puțin cu... Ungurii!

Ei bine nici una din reformele administrative de până azi nu s'a ocupat deloc ori s'a ocupat foarte puțin și numai incidental de această categorie de localități, cari totuși au nevoie de un tratament densăbit. Este adevărat că în parte li s'a recunoscut această situație specială, căci prin legea maximului și mai apoi legea finanțelor locale, comunele rurale declarate stațiuni balneare, au fost autorizate să perceapă aceleași taxe ca și comunele urbane. Iar prin aplicarea legilor administrative, cele mai multe stațiuni au fost declarate comune urbane. Deși haina de comună urbană convine mult mai bine unei stațiuni balneoclimatice, totuși, pentru deplină adaptare, mai este necesară o anumită tăietură în croială. Cu o altă comparație, stațiunile trebuie să fie între comune urbane nereședințe ceea ce sunt municipiile între urbane reședințe.

S'a ocupat în schimb, de stațiunile balneare, legea sanitară din 1926, pe baza căreia s'a întocmit Regulamentul Instituțiilor hidrominerale și climatice din același an, care, dacă din punct de vedere sanitar a fost binevenit, din punct de vedere administrativ a provocat un adevărat haos. În adevăr, Ministerul Sănătății prin acel regulament a instituit în stațiunile balneare și climatice comune locale, cărora nu s'a mărginit să le dea atribuțiunile de ordin sanitar, ci pe lângă a atribuțiunilor de jurisdicție le-a mai dat în mână administrarea taxelor dela vizitatori, așa zise de cură și muzică, cu obligația ca aceste fonduri să se întrebuințeze numai pentru lucrări de înfrumusețare. Din această cauză s'a dat loc unui permanent conflict de atribuțiuni, deoarece după legea administrativă, primăria este obligată să satisfacă toate nevoile de interes local, între care se e-numără și: sistemizarea, pavarea străzilor, iluminat etc. Ce mai rămâne atunci în sarcina comisiunilor? Nu ajung oare stațiunile noastre în situația copilului cu... moașe multe?

N'ar fi un defect prea mare această organizare de „stat în stat” dar și comisiunile, ca orice autoritate care se... respectă, nu uită să întrebuințeze o bună parte din fondurile ce adună dela vizitatori pentru a jetoane, gratificații și alte alea...

Pe de altă parte, nu se poate contesta că Ministerul Sănătății este organul cel mai indicat a supraveghea și îndruma administrația din stațiunile balneare și climatice, a căror prăpșire interesează, în deosebi, sănătatea publică.

Prin această cam lungă și totuși necompletă expunere vom să ajungem la următoarea concluzie:

1. La alcătuirea noii reforme administrative să se fiină seama de importanța ce reprezintă în

## CHESTIA ZILEI

### Și cu asta, basta!

Dar pentru a face toate acele lucruri, indispensabile, să în-lățărăm propria noastră grandomanie, ori unde o fi, și față de Bușteni însuși — cari, oricât rău ni-ar fi făcut, au totuși între ei oameni cari simt...

N. IORGA

La justificatele și „frumoasele” observațiuni — multumim pentru compliment! — pe care obligați ne-am crezut a le adresa tânărilor domnului Lolui, autor al unui articol „scăpărat” în „Libertatea” din Bazargic, suntem onorați cu o replică din partea bătrânului domn Pașagheorghe, profesor și d. z.

Interputul d-lui Lolui reamănda subsemnatului să l-m (sic) lecție — Și ce mai... lecție!

Apoi, dacă-i vorbă de lecție, să facă, bine d-l „profesor” Pașagheorghe să ia mai întâi d-sa una, de ortografie românească! Eu mi am luat, la timp, toate lecțiile dela profesori, români și ei, români adevărați, dar cari în-legeau să practice naționalismul și patriotismul lor altfel de cât cei de azi în mod discret, nu însă și mai puțin util. Drept că eu am murit săraci și în neatenția oamenilor politici, cari împart siubele, demnitățile și toate „aderențele” acestora...

Dar onor d. Pașagheorghe se arată supărat nu numai pe scrieri, ci și pe numele meu: Sarry (cu doi r, i grec și fără a în urma) — remarcă d-esa, cu o ironie de o înțeață în adevăr de Bazargic!

N-am ce-i face d-lui Pașagheorghe. Numele acesta — poreclă torcească dată unei foste raiale, Sară și gaiben, zmead, căci așa era neamul tatii — așa l-am moștenit și așa l port și l voi purta fără teica, fără rușine, cu cinste, cu demnitate și cu toate ponașele ce i le pot izcoți din când în când unui „patriotic”, cari se răbotoază și și „metanortodoxă” numele după ce au trecut granițele dintr-o țară într'alta, sau după cum li alimentează țâța unei ori altei „patrii-mame”.

Numele acesta, moștenit dela niște părinți, cari, originari din Thracia ca și antemergetorii lor, n'au cunoscut Grecia decât din auzite, a fost și este purtat și de frații mei, cari, cu toții, am făcut școala românească pe chelutala tatii, ne-am luptat pe frontul românesc, lăsând pe unul din noi mort în primele linii de bătăie la Turcoșia și suntem și trăim azi grămădiți în această țară, care, luându-ne de sub Turci, prin legea organică ce ne-a hărăbit-o la 3 Aprilie 1850, ne-a poruncit să fim Români, precum și suntem.

Frații Sarry (cu doi r, i grec și fără a în urmă) nu ne-am împărțit unul la Atena ca să adoaie numele patronimic un „a în urmă” și altul la Sofia, ca să-și a-lărne un „i în toadă”.

Și fiindcă d. Pașagheorghe pomeneste și de „martirilor” și „apostolat”, apoi deice-se vor și subsemnatului să revendice acest titlu de adevărată „grandomanie” — vorba d-lui Iorga — cu partea agravantă pentru mine, că-l practic de cel puțin 30 de ani, fără nici o leafă dela nici un Minister și fără măcar subsidii dela Siguranță.

Sapientii sat.  
CONST. N. SARRY

## Cartă Poștală

Dom' Director Jurnal,

Kemal Pașa — pardon, Kemal Atatürk, așa iechiama ocna la dumialui — gata-gata tirintim oșta zilele altui giumbuşluç: Bagam cadâna Camera, pacem la el... lipotat.

Nu țifti: cum estem Camera ala Ankara. Poate, acolo, barbatale altui pel estem. Dacă bagam cucana Camera al nostră, aman, aman! Diracu ai luat la el! Când începem lipotat al nostră tot soi maccaralac, tot soi giuratur mâta ia el, care gâvura bagam atânci modam al nostră lipotat?

Musulimim SARĂ CISMELĂ MEMETAA

## Malurile de răsărit ale Constanței

Natura lor; cauzele surpării; remedii

de CONST. BRATESCU  
Profesor Universitar

Malurile de răsărit ale orașului Constanța se surpă. E o constatare veche și la desjuns de cunoscută. Da neumărate ori s'a dat alarma de locuitorii răgăbiți în avatul lor; printr-o țară e-coul acestor plângeri motivate și în cele din urmă, vo glas a ridicat chestiunea și în Parlamentul Țării. De vre-o 20—30 ani încoace o stradă întreagă, cu clădirile ca o mărginean, s'a năruit pe răpi. Celelalte latere a străzii oferă privirii aspectul unor ruine sau a unor clădiri, unele destul de frumoase, gata să se năroie și să se în curând. Orașul se îngustează mereu din această parte, desăd sub răpi mormone de maluri dărâmate, smetecate cu moloș de clădiri. A olo unde ar trebui să fie alei și grădini și vile, în genul colțului din spre cazinou, care să facă o ochial și să trezească admirația celor ce plutesc pe mare, ca și înaltimirea celor ce vin să-și înviorzeze sufletele într'un cadru frumos de natură, — se ridică, din pe-trivă, ruine și maluri informe, cele mai urâte, fără exagerare, de pe tot litoralul românesc.

Evident, această stare de lucruri nu mai poate dura.

Oamenii cu grije de viitorul și frumusețea Constanței au ridicat problema „consolidării malurilor” încă înainte de războiul popoarelor; ba chiar s'a trecut și la realizarea de fapt a acestei consolidări. Urmele primelor lucrări se văd și astăzi în digul de piatră care închide două mici golfuri din dreptul bisericii grecești. Acest dig însă n'a contribuit cu nimic la consolidarea malurilor, care au continuat să se surpe, iar orașul să se ruineze. Scopul digului se pare că a fost altul și anume: sedimentarea poziției de mare închisă de el, spre a se răpșiga sprețu mai larg acestor oraș strănterată; însă nici acest scop n'a fost îndeplinit.

Pentru a ne da seama de natura lucrărilor ce trebuiesc efectuate la coasta de răsărit a Constanței, un studiu mai atent al răpilor mării, al naturii lor geologice, al circulației apelor subterane și, în genere, al cauzelor care determină surparea malurilor, se impune ca necesar.

Coasta de răsărit a Constanței, de la capitul de sud al plajii „Mamaia” până la hotel Carol, înalțeză în linie puțin ondulată dela nord la sud, desădând o serie de golfuri puțin intrate în vecat, cu plaje folosite pentru băi și un număr de capuri stâncose care mărginesc aceste golfuri.

Ca să acesui contur d-lui stă în adăncimea sau toată jimeia temeliei de piatră, ce se găsește la baza subvolului Constanței, laț de nivelul mării. Acolo unde stratele rezistente ale calcarului sarmatic apar în teme-

lie peste nivelul mării, valorile îndeplinesc cu greu opera lor de abraziune, iar coasta înalțeză în apă câte un cap stâncos; pe când acolo unde calcarul de temelie s'a așezat mai jos de nivelul mării, abraziunea a scobit golfuri largi și nisipoase în materialul sfărâmițos și puțin rezistent al argilei sau loessului suprapus.

Prin urmare, coasta de răsărit a Constanței nu se prezintă peste tot la fel. Ea se poate împărți mai întâi în două secțiuni bine distincte și foarte caracteristice prin formele ce li oferă privirii, ca și prin agenții diferiți care le modelează. Și anume:

1) De la hotel Carol până la biserica grecească predomină tipul de țerm stâncos.

2) De la biserica grecească până la plaja Mamaia avem tipul de țerm argilos.

O analiză mai amănunțită a acestor două tipuri ne va duce la concluzii diferite asupra formelor agenților de modelare și asupra modului de consolidare a malurilor corespunzătoare.

1. Țermul stâncos mărginește spre răsărit mai mult ce jumătate din partea peninsulară a orașului. Această peninsula se întinde de la Cazinou până la „Grand Hotel”, lângă care s'a desgroat „poarta măcelarilor” din vechea castale greco-român Tomis. Orașul antic, cel puțin în ce privește zidurilor sale, cuprindea n mai această limbă de uscat. După obiceiul din, coloniile grecești, din nevoia siguranței față de atacuri, se ridicau mai ales pe insule și peninsule, adică în locuri bine apărate de natură. La Tomis Misenienii au găsit actuala peninsula ceva mai largă pe atunci, însă nu cu mult. Ea este singura de pe tot litoralul românesc, după Calliacra, unde uscatul înalțeză mereu adânc în mare. Existența și persistența ei se distorește, precum s'a spus, temeliei sale de calcar sarmatic. Această rocă, mai rezistentă de cât celelalte roce, care formează subvolul orașului Constanța și, în același timp ridicată cu câțiva metri peste nivelul mării, a oferit o bună pârșă împotriva valurilor, asigurând peninsula pentru un timp îndelungat.

De altă parte, din stăpăturile făcute în ceprinsul orașului vechiu, ca și în secțiunile malurilor, se vede bine că aci, peste stâncă sarmatică se așterne deadreptul loessul (ietul galben), sau pe alocuri și pământul de omplutură sarmatică cu sfărâmituri de cișdiri mai vechi. Loessul însă, ca și pământul de omplutură, sunt terenuri poroase, care lasă apa de infiltrăție să îneargă la adânc, până la stâncă, și apoi să se acorșă spre mare printră crăpătură, care străbat roca sarmatică în toate sensurile. De altfel multă apă de infiltrăție nici nu există în această parte a orașului, rela-

1) PAUL NEGULESCU, „Tratat de drept ad-tiv român”, vol. II, pag. 8

Continuare în pag. 4-a



**Pentru a învinge constipația luați Ceaiul Cisbey!**



În ceain gustos, din plante de câmp, are și amestecă parfumul și virginele sucului de mare!

CEAIUL CISBEY, din simple plante de câmp, a fost preparat întâia oară în Franța, de către călugării mănăstirii Trappistilor și este cunoscut peste tot, acolo, sub numele de ceain de sănătate al Călugărilor Trappiști.

Formula compoziției sale a fost încredințată marilor Laboratoare Cisbey din Paris, care singure au dreptul de să îl prepare!

Prin acțiunea benefică asupra tubului digestiv (stomac, ficat, intestine), asupra rinichilor, asupra nervilor și asupra sângelui, Ceaiul Cisbey redă sănătatea, vișoarea și buna dispoziție.

În timpul rând, scaunele devin ușoare și regulate, sângele se curăță, organismul se desînsoțică, mintea se limpeză, pofta de mâncare și somnul odihnitor revin, dorul de viață revine!

Deși cu totul inofensiv, el este cel mai puternic înviorător! Ceaiul Cisbey se întrebuințează cu cel mai desăvârșit succes, contra: constipației, digestiei grele, vârstă erlichă, văjeții, migrene, roșchi, congestii, tănăji, mănăcirimă, junghieri, boli de piele, reumatisme, dureri. *Ceaiul Cisbey curăță sângele!*

Cereți un esanșion gratis, pentru încercare! El este delicios de băut, chiar fără zahăr!

Preț: Lei 50 cutia de 100 gr., în toate farmaciile și drogeriile din țară.

Cereți numai Ceaiul Cisbey și refuzați imitațiunile!

Depozit pentru Ceaiul Cisbey, București, 163, Str. Toamnei.



**DIMINEAȚA ȘI SEARA**

Spălatul dinților, dimineața și seara, constituie o regulă elementară a igienei. Numai săpunul prin proprietățile sale specifice poate dizolva și îndepărta grăsimile și resturile de mâncare ce se depun pe dantură. Intrebuințați deci săpunul de dinți „GIBBS”.

liv bine pavată și canalizată și nici efectele eroziunii sau disolării sebitrate nu pot fi însemnate, mai ales că și fața pânzei nu se ridică, în partea de jos, la mai mult de 6—7 m iar în partea de sus la mai mult de 16—20 n. peste nivelul mării. Avântajul cel mai mare al acestei părți din oraș este, pe lângă cele enumerate, și faptul că între stâncă sarmatică și stratul de pământ de deasupra lipsește argila împămomeșită, care are însoțirea de a împiedica scurgerea apei în adânc, ci o silește să circule orizontal și să izvorască în malurile o anumită fâșie, provocând verșări în porțiunea oceanică a orașului scurgeri subterane și izvoare în maluri nu se observă: nici în zone porii și nici spre răsarit Temelia orașului, prin urmare, e asigurată.

Digul balevardului s'a oprit la capul stâncos de sub hotel Carol, așteptându-se continuarea spre nord. S'ă facă sarmatică arată o stratificare evidentă și o pronunțată înclinare spre larg. Capetele lor înălțate sunt retezate de o suprafață de abraziune până sub mica răpă de sub hotel, răpă care e făcută numai din rămănt vechia de umplere. Rezistența acestei răpe, de stătes decenii e samoficativă. Ea arată că, acolo unde în fața mării interiste sau stăci ce însoțesc destul în larg, chiar malurile alcătuite din material mai puțin rezistent au o viață mai lungă. Stratele de calcar e continuă și pe sub mare, până la vre-o 40—50 m. de la țarm. Ele se văd bine mai ales în orele când suflă vântul din spre uscat și împinge marea spre adânc. Aplecarea lor așa de pronunțată spre NE ne arată că aici avem de a face cu un țarm tectonic, cu o dislocare a uscatului, cu înclinarea temeliei de piatră spre adânc; de unde se poate trage concluzia că țarmul mării în această parte este foarte vechiu, și că retragerea uscatului în fața puterii de abraziune a valurilor este aproape nelăsămățată. Peste această temelie de stâncă s'ar pute crea în viitor o platformă în genul celui de la cazinou, peste care să se ridice o clădire mai impunătoare.

Temelia de piatră, dela plaja „Duda”, înălț de vre-o doi metri peste nivelul mării, apare disolvală într-o grămadă de blocuri enorme, unele ușor rotunjite de valuri, altele scobite în părțile lor mai moi și toate izolate de vechi mase compacte prin acțiunea de dezagregare chimico-mecanică a mării. Clădirile înaintea-

ză până lângă apă, unele cu mici grădini atârșite și apărate prin ziduri de consolidare, cărora blocurile de stâncă le oferă un prim zăgaz de spargere a mării pe lăntă inițiativa particulară a arătat aici ce se poate face pentru consolidarea unor maluri joase, cu temelia de piatră peste nivelul mării, în scopul de a câștiga spațiu pentru clădiri. Până și cele câteva scutite n'au fost țintite în seamă, în cazul prafării balevardului, de bună seamă că toate aceste clădiri vor rămănea în interior și alte clădiri vor oferi înălță devenită în spre mare. Coasta și plaja dela baile „Duda”, se desfășoară în semicercul între două capuri stâncose. Peste temelia de calcar, care se găsește chiar la nivelul mării, sau puțin mai deasupra și din care jocul valurilor a creat un cordon de pietricele întins pe lângă țarm, se ridică o coastă în pantă, înălț de aproape 10—15 m, în întregime din loess și o „umplere” și fixată în parte de vegetație sălbatică. Sarpări aici nu se produc și înaintarea țării a ajuns la termeni ei finali. Din potrivă, marea sedimentează și creează o mică plajă. Însă în spa micului golf apar stânci submerse, care arată că temelia de piatră nu e departe de fața mării. Coasta e uscată și picături nu se observă scurgeri de ape subterane. E un mal dentat de sălbăt și vechi. Aspectul său estetic însă lasă totul de dorit.

Malurile orașului între plaja „Duda” și baile „Morii”, prezintă temelii înălț de calcar sarmatic, care aparțin coastei cu un dig, același aspect de bolovani rotunjiți de valuri și de suprafață de abraziune, aceeași înălțare de dezagregare chimico-mecanică a stâncilor și, în fine, aceeași coastă de loess, cu pantă fixată de ierburii și tufe sălbatice—semn de vechime și relativă solidaritate —, întăresc și mai mult conștiințele noastre anterioare. Ruinile și crăpăturile zidurilor groase ne arată în plus că, în dreptul acestei cap stâncos, lăra valurilor pe lăntă trebuie să producă trepidatiuni și zguduiri destul de puternice care, alături de opera vremii și neglijența oamenilor, să prezinte efectele ce se constată.

Orizontăritatea straterelor rocissarmatice și înălțimă lor dela nivelul mării, pe atunci până în 5 m, ne arată un țarm de distrugere care trebuie să se afle departe de țarmul primitiv. Din tot lungul țărmului constantin, aici probabil încează valurile mării cu mai multă putere. Expunerea spre vânt-

urile dominante de NE și însoțirea în mare a acestui cap, dincolo de care se ardește spre nord și se scobiește în uscat o plajă fatinată, face ca valurile înalte, venite din larg, să izbească direct în aceste stânci și să le roada într'un timp mai grăbit ca în altă parte. E o coastă de abraziune și nu tectonică, ca cea de sub hotel Carol.

În sfârșit, mai spre NE vedem capătul de nord al coastei stâncose. Stratele sarmatice rămă înalt peste nivelul mării, până sub biserica grecească. Cercetarea ne mai arată și contactul cu coasta argileasă, caracterizată prin răpe verticale recente, în contrast cu pantele mai domoale și mai fixate de vegetație ale coastei anterioare. Săntem în fața a două tipuri de țarm marin: unul mai vechi și mai consolidat de natură prin pante și vegetație, iar de oameni prin ziduri și unul mai recent, cu fețele de lut, goliș și verticale și supuse sarpării.

În rezumat și drept concluzie: De la hotel Carol și până la biserica grecească avem o coastă mai rezistentă, cu strate puternice de stâncă ce se ridică câțiva metri peste nivelul mării și care oferă o bună pavăla țarmului înoptriva atacului valurilor. Opera de abraziune și de dezagregare chimico-mecanică merge destul de încet. Ea este încheiată și de blocurile izolate de stâncă ce se afle sub apă stă în dreptul capurilor, cât și în dreptul plajilor. Forța valurilor totuși produce trepidatiuni și poate cauza crăparea zidurilor. Stratul de loess de peste roca calcaroasă oferă și el destulă rezistență agenților atmosferici, mai ales că în spre mare se termină cu pante mai domoale, fixate prin vegetație și, pe locurile, prin ziduri. Permeabilitatea loessului și a calcarului nu îngăduie apelor subterane formarea de izvoare în coaste și deci subminarea clădirilor din această parte. Inițiativa particulară a arătat în bună parte ce se poate face pentru fixarea

malurilor și câștigarea de spațiu. Opera viitorului se va rezuma, deci, la crearea unui dig și la umplerea spațiului dintre dig și actualul țarm, spre a se câștiga teren pentru continuarea bulevardului și, eventual, pentru construire de vile.

ii) Coasta argileasă. Aceasta se întinde de la biserica grecească până la plaja dela Mama și se desfășoară în linie aproape dreaptă, cu alabaș curvii largi în uscat. Stânci ne apar decât foarte rar în lăntul mării, cum ar fi în dreptul băilor „Tataia”, sau mai spre nord, în dreptul primului cap. Caracteristica ei, dela prima vedere, e formarea malurilor diforme, cu pereti drepti de loess în partea superioară, cu o terasă apăsătoare și foarte accidentată pe la mijlocul înălțimii și cu răpe de argilă în partea inferioară, lângă țarm. Mormane enorme de pământ năruit de us și amestecat cu stânci s'ar bușări de cristale roșcate adânc înlezele de lut, dau impresia reînă care se desăvârșește sub ochii noștri. Pe terase mijocice apar ochiuri înălțate și, în bătaia soarelui de dimineață, vezi și roind ficele argilii de apă de sub pereti verticali spre băltoacele de pe terasă. Jus marea se revărsă peste o plajă nisipoasă, în multe părți cu un cordon de galele rotunjite, ceea ce arată pe de o parte că marea aici mai mult sedimentează iar nu distragă, iar de altă parte că temelia de piatră, din care valurile își creează cordonul de piatră, se afle cam la nivelul mării. A ținea de distrugere a mării în această parte este indirect: ea nu face decât să înălțimeze și să spele materialul năruit de sus, să îl transforme prin bătaia valurilor în nisip și mai și să îl ristosească în larg. Înălțimea coastei, până la 40 m. peste nivelul apei, pe un front de câțiva chilometri, ne arată că vechiul țarm trebuie să fi fost departe de cel actual, undeva în larg; iar sedimentarea actuală și crearea

de plăji nisipoase arată că opera de abraziune a mării s'a terminat, că marea prin urmare nu mai înainteză, că țarmul ei stagnează la o înălțime îngustă, că în sfârșit sistemul în fața unui țarm oarecum fixat. Afirmăm, că orașul Constantința este amenințat să devie cu timpul o insulă, este o erozie. Nu marva este aceea care în momentul de față distragă malurile ci o cauză ce totul deosebită. Marea joacă totuși un rol secundar; ea este doar o forță accesorie, care îndeplinește numai opera de nivelare, de curățire a materialului ce se prăvale în apele ei. Pentru a descoperi adevărata cauză a sarpării malurilor, e necesară o cercetare geologică a naturii și un mic studiu de observație asupra circulației apelor subterane.

În alcătuirea stratigrafică a părții continentale a orașului Constantința, dăstingem spre sfârșit trei lănturi de roci: loessul, argila și calcarul sarmatic; pe când în partea peninsulară nu s'au putut dăstinge decât două: loessul și calcarul sarmatic. De la început, prin urmare, putem afirma că argila este aceea care, prin însoțirea ei, cauzează noile aspecte ale malurilor de NE ale Constantinței.

a) Loessul formează primul strat dela suprafața podișului. El acoperă ca o haină o bună parte din țara noastră. Grosimea sa variază după loc. În malurile Constantinței poate atinge și peste zece metri. E o rocă friabilă, care se sfărâmă strâns în mână. E foarte ușoară de apă, pe care o sngă și cu care se încălcește ca un burete; însă din pricină că e și foarte poroasă, apa pătrunde repede prin ea și se duce prin pori în lănt, spre alte roci dela temelie. De aceea, în genere, loessul e o rocă mai mult uscată. O însoțire caracteristică a ei este că se crăpă în sens vertical și, prin năruire, formează pereți, așa precum se pot vedea în orice răpă de pământ galben, adică de loess. Cercetând la fața locului, oricine poate distic-





La dureri de spate,

dureri de șale, sciatică, reumatism, dureri de mușchi, membre și incheeturi țepene. Sloan's Liniment s'a comportat bine de milioane de ori. Putin Sloan's uns ușor cu degetele, pe porțiunea dureroasă, calmează imediat! Sloan's face ca sângele să circule puternic și apucă răul dela rădăcină. O încercare vă va convinge!

VECHIUL PREȚ FLACONUL LEI 75  
NOUL PREȚ REDUS FLACONUL LEI 60.

SLOANS Liniment. Numai uns cu degetele și durerea cedează! Se găsește la toate farmaciile și drogheriile. Lei 60 flaconul.

ge pe ele grosimea straturilor de loess după pereții verticali, ce cad dela fața podișului în jos. Călele de pe mal, ajunse astăzi la marginea acestor pereți, sunt amenințate a se năruși în curând. b) Sub loess vine al doilea strat geologic: argila. E o rocă roșcată, destul de compactă și impermeabilă. Apele care ajung la suprafața ei nu mai pot trece la adânc de cât cu mare greutate. În contact cu aerul se crapă în toate sensurile și se scarpă pe pante în chip de grămezi de bulgări până în apa mării, ducând cu sine și blocurile de gips intercalate în masa ei. E o rocă aquatică, adică denusă pe vremuri în apă, în deosebire de loess, care e o rocă colică, așternută pe facelul, ca praful, de vânturi. Argila aceasta însă nu înzestăz mult dela marea mării spre interior. Trebuie doar o bază a podișului dobrogean și încă nu peste tot. Prezenta sa o trădează din malurile mării. Asemenea terase mai vedem și la sudul orașului, precum și în dreptul satului Tezle, unde au fost plantate cu vii. Nu sunt terase marine, care să indice, prin urmare, o suprafață de abraziune rămonă la faltime în urma unor oscilații verticale ale usatului sau mării; ci sunt, pur și simplu, terase de surprare. Ele se cunosc și după aceea că au o suprafață aplicată spre mare și foarte neregulată, adică presărută cu mormane și cu gropi. S-au format, adică, prin dărâmare, dămlări. Fenomenul se petrece astfel:

și loess, slăbesc baza acestuia. Cum, pe de altă parte, loessul se crapă în linii verticale, e de ajuns o mică sălbire a bazei sale, de sigur prin fosele, pentru ca porțiunile din maluri să se surpe. Se formează jos un moran care cu cât e mai aproape de pereții de loess, cu atât e mai înalt; în timp ce mormanele mai vechi de la marginea teraselor dinspre mare, roase de ploii și de șiroarea apei, sunt mai scunde. Iată de ce terasele se aplică spre mare și iată de ce suprafața sa este așa de neregulată. Într-o serie de dămburi distribuite în rău regulă se adună apoi apele izvoarelor sau șale ploilor și formează mici băltoace, persistente chiar și în timpul lunilor secetoase. O mică schimbare pe marginea superioară a râșelor e suficientă spre a convinge pe oricine de aceste adevăruri. Istoria scarpării malurilor de la ale Constanței este, prin urmare, însăși istoria formării pomeștelor terase. De unde concluzia că nu marea este cauza scarpării malurilor, ci însăși natura lor geologică, stratificarea lor și circulația apelor subterane, care ies în răpe la contactul dintre loess și argilă. c) În sfârșit, sub argila vine roca sarmatică. Ea e formată din straturi de calcar todesate de scoici. Nu este o rocă proe tare, cum ar fi granitul, calcarul de Cazara, sau sisturile cristaline verzi dela Năvodari (Caracoiu); totuși oleră destulă rezistență împotriva acțiunii valurilor mării. În dreptul coastei argiloase calcarul sarmatic nu se vede în temelie uscatului, fiind acoperit de năruiturile venite de sus; dar el nu poate fi decât la nivelul mării, sau și puțin peste el. Dovada o avem în cordoanel litoral de gelețe, adică de pietre rotunjite, pe care unii proprietari le exploatează pentru trebuințele lor. Baza aceasta de rocă mai tare este destul de răgăz în noștriva acțiunii mării. Repet încă odată: deslucul acestei coaste marea nu mai înzestăz, ci sedimentează, creând plăji. Ea nu are altă influență asupra malurilor de cât aceea că slăbimește, prin revăr-

șările ei, bulgării de argilă colivă de sus și li profice în mal, pe care apoi li depozitează în larg, sau li poartă spre sud cu ajutorul cureșilor litorali.

În urma acestor fapte, următoarele puncte trebuie luate în vedere la vederea consolidării malurilor.

1) Captarea apelor subterane ce izvorăsc în maluri, spre a nu mai provoacă surparea straturilor de loess de deasupra și, împreună cu el, a clădirilor din această margine de oraș în această privință se va putea utiliza experiența câștigată la consolidarea malurilor din partea opusă a orașului, din spre port. S'ar părea că soluția unui șir de puțuri adânci, săpate la mică distanță prin loess și argilă până la temelie de stâncă și umplerea lor cu piatră, este cea mai recomandabilă. Apele subterane, colectate în aceste puțuri, se vor scurge în adânc și nu vor mai izvoră în coastă. În același timp aceste puțuri pline cu piatră vor fi tot stâlpi stătoi de consolidare a unor maluri ce sunt supuse cărării. Ele se vor face la anume distanțe de răpale actuale și un peste tot, ci numai în scările și unde izvoare mai bogate s'ar găsi sub coastă.

2) Rădăcina unui dig în mare în tot lungul coastei, pentru ca materialul năruit de sus să nu mai fie spuliat de valuri. Acest dig va avea și avantajul că va câștiga în partea de jos a malurilor un spațiu destul de larg pentru croirea unui bulvard și pentru înălțarea de viș, bli etc.

3) Transformarea actualilor terase de surprare într-o serie de terase artificiale, îndiguite, pe unde se simte nevoie, cu ziduri de piatră, spre a împiedica căderea scării și sămăntos în vale. Dăruțirea răpilor verticale de loess.

4) Plantarea teraselor pe numai cu plante grosomădure, ci, în părțile mai slabe, și cu specii de arbori cari își înfășură rădăcinile foarte adânc. Se va consulta pentru aceasta un botanist, care va ține seamă de cele două condiții necesare pentru adaptarea acestor plante la media: clima Constanței și solul argilos al teraselor.

Acaste lucrări terminate, totuși coasta de rășărit a Constanței se va putea apoi amenaja în așa fel, în cât să nu ofere un aspect tot așa de simpatice și de civilizate ca și coasta din spre Cazinou.

C. Br.

Un stomac prost, o viață de mizerie!

E un fapt: un stomac „stricat” e, foarte adesea, pricina unor nenumerate neplăceri, — fizice și morale. Un exces de aciditate, indigestii a mai mult sau mai puțin cronice, dau loc, de cele mai multe ori unui miros rău al gurii ce vă îndepărtează pe oamenii cari vă sunt nepus de dragi. Gazele, greutățile după masă, crează o stare mintală ce nimicește orice energie și ucide orice ambiție. Adesea, aceste răuri, — ușoare la început, — degenează în gastrită, dispesie cronică sau în ulcerajle stomacale. Le cel mai mic rău restăpă după masă — nig-e-ne, ameteii sau greutate în trup, — luați o mică doză de Magnesia (suștă, anti-acidă) energic care suprime rapid, toate senzațiile de acereză. Ea e, pe de altă parte, un accelerat al funcțiilor digestive și împiedică orice fermentație. Ea vă dă, — într'un caz sau altul, — o liniște imediată. De vânzare la toate farmaciile și drogheriile cu prețul de Lei 75, sau în formatul mare economic cu Lei 110.

Condannare

Nicolae Breșcan din Constanța, fost contabil al Corporației Ovidiu, e fost condannat la 4 luni închisoare și 7000 lei despăgubiri pentru înșuşirea unor timbre de asigurare în dauna lui Star jine din str. Mircea 100, făcându banii și cheltându-i fără a da socoteală de ei.

TOATE ELEMENTELE DE ATRACȚIE... TOATE AVANTAJELE... LOTERIA DE STAT

Stațiunile balneare în organizarea administrativă

viata statului român stațiunile balneare și climaterice, din punct de vedere al sănătății sociale și prestigiului de care țara trebuie să se bucure în străinătate și chiar din punct de vedere economic, deoarece cu cât stațiunile românești se vor prezenta mai civilizate, cu atât se va împiedica exodul delegațiilor străine, venit pentru căutarea sănătății sau pentru recreație. 2. În consiliile comunale din stațiunile balneoclimaterice proporția consilierilor de drept să fie mărită pentru a se da posibilitatea să intre în consiliu a) reprezentantul Ministerului Sănătății; b) reprezentantul medicilor balneologi locali; c) directorul medical al stațiunii; d) reprezentantul serviciului tehnic, județean sau ministerial. 3. Tutela comunei stațiunii balneoclimaterice să fie exercitată în primă instanță de Inspectoratul regional — sau instituția ce le va înlocui — iar în ultima instanță de Ministerul Sănătății. 4. Toate veniturile provenite din taxele pe vizitatori, taxele de băi și din exploatarea nămolului sau apelor minerale, să se înscrie în bugetul primăriei sub un capitol special, interzicându-se cu desăvârșire întrebuințarea lor pentru alte cheltuieli decât cele edilitare și infirmusețere. 5. Orice lucrare edilitară în stațiuni să se facă după un program egalizat pe un termen carecare întocmit de consiliu și aprobat de Ministerul Sănătății și de Ministerul de interne sau Comitetul de Revizuire, neadmițându-se nici o lucrare decât în ordinea și în conformitate cu planul de lucrări stabilit. 6. Statul și județul să nu pună în sarcina stațiunilor nici un fel de atribuție sau cheltuieli fără legătură directă cu interesele locale.

Informațiuni

De alaltăseară și continuând ieri dimineață a început pe Bărăgan și norăvestul Dobrogei primul viscol. A căzut zăpadă în mari cantități, provocând chiar întârzierea trenurilor. Comisiunea parlamentară în afacerea Skoda e aprobat raportul d-lui Beatoiu. Au vorbit con ra d nli tuniar, Mitea și Tiliță Ioanid, cari găsesc concluziunile raportului insuficiente, într-o cât nu melica pe d nli Maniu și Magaru. O misiune militară turcă, comandă din d nli generalii Marat Fahi și Reşep Bey, doi coi nrli și doi maiori, a sosit ieri la Constanța, de unde a plecat la București. Gova avocăștilor, proclamată d n cauza legii sfiorilor judiciare, continuă — deși d. ministru, caruia i s'a înfățișat o disgrație, a hotărât suspendarea aplicării decretului în chestiune până ce legea va fi trecută și discutată prin parlament. Un profesor renumit care povăștile pe o pacientă a sa să întrebuințeze neapărat SLOAN'S LINIMENT, cântând să o convingă în mod că-duros că ceva mai bun decât o fricțiune cu acest preparat nu mai există și că fiecare marilor trebuie să aibă în căminul său o sticlă cu SLOAN'S LINIMENT, a fost întâmpinat de dănuș cu următoarea întrebare: „Nu sunt oare deșiți canoni cari pot trăi și fără SLOAN'S LINIMENT?” La această întrebare Profesorul dădu repede replica: Nici un nebun care s'ar lăsa de ermetice într'un sac impermeabil de cauciuc, izolându-se cu totul de realitate, de toată lumea, nu se poate lipsi de SLOAN'S LINIMENT, deci și ei la asuzătoarea lui poate cădea un reumatism sau sciatică și fără să vrea se va fricționa su neîntrecutul LINIMENT a lui SLOAN. Fiecare om trebuie așa dar să întrebuințeze negreșit Sloan's Liniment ori de câte ori va avea nevoie să se zperde de dureri, de înțughiri, de nevralgii, ivite pe orice parte a corpului. SE CAUȚĂ p'vniță și o cameră între str. Măgăliei și Ovidiu pentru depozit de vinuri. Adreșă: C. Negă 19.



# Când e vorba de SĂNĂTATEA DV.

nu primiți  
imitațiuni!

Renunțatul purgativ KOPROL e deseori imitat. Zănic ies la iveală alte preparații care imită unele forme, altele ambalajul, sau se aleg nume asemănătoare cu KOPROL.

Dar un cumpărător prudent nu poate fi înșelat, căci fiecare pastilă originală și fiecare cutie poartă vizibil numele KOPROL. De aceea, examinați cu atenție preparatul pe care îl cumpărați!

# KOPROL



**STANDARD**

La ceai, cafea,  
aperitive, NUMAI  
Ceniac și Rom

## Mișcarea porții din Constanța pe ziua de 8 Decembrie 1934

**Vandare sosite.** — „Mirutian“ cargobot englez deșert dela Bari „Kun“ tank norvegian deșert dela Hivra „Dacia“ pachetbot român cu 305 tone mărfuri diverse și pasageri dela Alexandria. „Le Progrès“ tank englez deșert dela Istambul.

**Vandare plecate.** — „Quirinale“ cargobot italian cu 356 tone mărfuri generale spre Varna. „Birgit“ cargobot danez cu 3650 tone cereale spre Hall. „Tiger“ tank norvegian cu 5400 tone produse petroliere spre Genova.

## Căzuți la leasă

A fost prins Călin Vasile, care străos cu apă, a măritat și ne tovarășii săi: Iliă Ghicogh, Bălan Stroe și Smaranda Iliă, toți lucrători la căile ferate, cari se îndestolneau cu lucruri de cereale în port.

Procedul lor a fost foarte ingenios. Cantitățile suverane le depozitau în vagoanele goale, ce urmau să fie trimise din port Egipt din raze, numiți își luau... partea.

**LEȚII DE LIMBA FRANCEZĂ.** În condițiuni foarte avantajoase, predă deamăn, str. Dim. Sturza No. 39

## Târgul cerealelor

sosite și vândute la oborul Constanța, în ziua de 8 Dec. 1934

Cereale	Preț pe 100 kgr
2 Orz	240-250
1 Ovăz	270
83 Porumb	165-185
4 Fân	70-90
2 P. e. de orz	50-55
28 „ „ dușie	130-170
25 Lemn	50-65

## Cabinet Dentar C. CARABATACHE

Extracțiuni fără dureri  
Laborator special Dentar  
Se execută cu garanție sistemul cele mai moderne.  
B-dul Ferdinand No. 16. A-lături de școala Primară No. 1

Tipuri DOBROGEA JUNA

Corput Portărilor Trib. C-ite Publicațiune de Vânzare No. 19463, 7 Decembrie 1934

În baza adresei Judecătoria Mixtă Constanța No. 36310/934. S-a publicat spre cunoștința generală că în ziua de 15 Decembrie 1934 începând de la orele 10 dimineața înșta se va vinde prin licitație publică ce se va ține în piața Grivița din Constanța averea mobilă ereditară a debitorului Spirea Dumitrescu din Constanța. str. Aprodol Parice, 24 compus din: una pendulă de parafină, un bafet una șifonieră, un covor, una mașină de cusut având specificat în procesul verbal de urmărire dresat în cazul pentru despăgubirea creditorului M. Mihăilescu din Constanța cu suma de lei 2500 plus cheltuieli de judecată și de urmărire, ce are a lua dela numitul debitor în baza cărții de îndestare cu No. 594/934 a Jud. Mixt Constanța.

Licităția se va ține pe bini gata. Amatori de a concura vor veni la local în ziua și ora sus arătate.  
S-î Portărilor Indescriabil  
Dos. No. 531/934

Asociațiunea culturală Societate Ateneul Popular „Central“ Constanța

## CONVOCARE

Doamnele și domnilor membri fondatori și activi, — cari nu și-au pierdut conform statutelor calitatea de mai sus, — a Asociațiunii Culturale-Sociale a Ateneului Popular „Central“ din Constanța, se convocă în adunare generală extraordinară, în sediu, strada Smârdan No. 6, Duminică 16 Decembrie 1934 ora 10 a. m. în ordine fiind:

- 1) Modificarea ceruții de comitat a unor articole din statut.
  - 2) Alegerea comitetului, censorilor și suplantaților în cazul că modificarea statutelor ar provoca aceste alegeri.
  - 3) Orice alia chestiuni care se vor ivi.
- Președinte, Prof. N. Zăgalcea  
Constanța, 7 Dec. 1934.

Subscrieți la Imprimutul de înzestrare a țării, prin:

## Colectura Bogosian

Str. Carol 51 C-ța vis-a-vis de Poșta unde se vând și efecte de Stat în condițiuni avantajoase.

### Etanșări de Ferestre și Uși

prin sistemul cu garnituri elastice Patent „HERMETIC“

eficace contra: Ploii, Curentului, Frigului, Găzilor, Prafului, Fumului, Zgomotului, etc. Este igienic, Elegant, Durabil.

Se adaptează la orice timpuri fiind instalabil. Confort și mare economie de combustibil. Sistemul se poate aplica în orice parte, cuprinzând întregul matrii băteit de vânturi.

Pentru comenzi Rep. G. BALIF, Str. Smârdan 7, Constanța

### Vă corijăți vederea PRIN OCHELARI!

## RODENSTOK

Depozit de Fabrică

La Magazinele de Bijuterie

## NERLAUB

Str. Carol No. 51 (de laltă Poșta)

## DOCTORUL

### Eduard N. Bernfeld

Boli Interne și de Copii  
Boli de Femei

### TRATAMENTUL RADICAL AL BOALELOR VENERICE

— Sifilis, SIFILIS etc. —

la bărbați și femei prin cele mai noi metode

Strada Rahovei No. 20  
colț cu Strada Ion Lihovari  
Consult. 8-1 și 4-8  
Telefon 445

## Poldi Nacht Fiul

### IMPORT-EXPORT CONSTANȚA

Str. V. Alexandri, 10  
Telefon 211

## Sanatoriul „CARITATEA“

### DR. FR. BITTAU

Str. Carol 131 colț cu Str. Tache Ionescu 8 (în curtea Bisericii Germane)

Sanatoriu modern pentru chirurgie — Boli interne, — Materialitate — Ginecologie — Radiologie și diverse tratamente cu electricitate

Consult.: 8-12 a.m. 2-7 p.m.  
Telefon 475

## Doctor I. W. SCHIMBERSKY

specialistă în  
**Dentistică**  
„Cosmetică Medicală“  
Strada Carol No. 28

## Cabinet Dentar M. DINER

Extracțiuni fără dureri  
Denturi fixe în aur (American Bridj)  
**CONSTANȚA**  
Str. Plevnei 1  
Telefon 657

## Doctor Dentistă S. HORNBEIN

(Pisarevici)  
Lucrări Dentare moderne  
— Str. CAROL 82 —  
Dacănuora Dr. ghersei Papirovici  
Consult.: 9-12; 3-7  
Pentru funcționari ore speciale.

## Doctor L. SOLOMON

Specializat în Paris  
Stomac în m. Plămâni.  
Raze (X) Röntgen  
Noul tratament cu Uede Ultra Scurte.  
Strada Carol No. 91  
(Colț cu Ștefan cel Mare)

## Dr. OSMAN IBRAHIM

Specialist în Boli de Ochi  
Str. General Lihovari 11  
colț cu Str. Ștefan cel Mare  
CONSTANȚA  
Intrarea prin Curtea  
Consultanți:  
Duminică dela ora 8 la 12  
Dacă nu misă dela 2<sup>00</sup> la 7 seara

## Dr. KARL ROTH

dela Facultatea de Medicină din VIENA  
Boli Interne și de Copii  
Str. Carol 24  
Consult.: 10-12; 4-6

# LOTERIA DE STAT

Toată lumea preteră lozurile colecturei „BOGOSIAN“, — Constanța, Str. Caroli vis-a-vis de Poșta care vă oferă cele mai mari șanse de câștiguri. Tragera clasei II-a la 15 Decembrie 1934.

Prețul Lozurilor:	1/4 loz	1/2 loz	3/4 loz	1/1 loz
	lei 200	lei 400	lei 600	lei 800

Cu o simplă cerere se trimite lozuri în provincie, franco de orice speze.